Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ildən-ilə artır

Azərbaycanda cari ilin "Kənd təsərrüfatı ili" elan olunması bu sahənin qeyri-neft sektoru içərisində ən çox inkişaf etdirilməsi vacib olan sahələrdən olduğunu bir daha sübut edir

Dövlət müstəqilliyinin bərpa olunmasından ötən müddət ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı sürətlə inkişaf edən ölkəyə çevrilmiş və dünyanın siyasi və iqtisadi xəritəsində özünəməxsus layiqli yerini tutmuşdur. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin uzaqgörən, məqsədyönlü siyasəti nəticəsində təbii-iqtisadi imkanlardan istifadə edilməklə son illərdə ölkədə çox güclü və dayanıqlı bir iqtisadiyyat formalaşmışdır. İstər ümumi iqtisadi, istərsə də sənaye, kənd təsərrüfatı, sosial və s. sahələrə dair göstəricilərin dinamik formada dəyişməsi ölkəmizin iqtisadi qüdrətini və inkişafını xarakterizə edir. Prezident İlham Əliyevin uğurla həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində hazırda ölkəmiz bir çox strateji ərzaq məhsulları üzrə tələbatını yerli istehsal hesabına ödəyir, xarici ölkələrə məhsul ixrac edir.

Kənd təsərrüfatının inkişafını daha da sürətləndirmək, modernləşdirmək, bu sahədə mövcud problemlərin həllinə sistemli və kompleks yanaşmanı reallaşdırmaq, ölkəmizin aqrar potensialını genişləndirmək daim Prezident İlham Əliyevin diqqət mərkəzində olub. Bu məqsədlə cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2015-ci il Azərbaycan Respublikasında "Kənd təsərrüfatı ili" elan edilib. Sərəncamda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən aqrar islahatlar nəticəsində kənd təsərrüfatının dinamik inkişafı üçün zəmin yaradılmışdır ki, nəticədə aqrar sektorda əsaslı dəyişikliklər baş vermiş, yeni iqtisadi və mülkiyyət münasibətləri formalaşmış, normativ-hüquqi baza təkmilləşdirilmişdir. İdarəetmədə səmərəliliyin və şəffaflığın artırılması üçün elektron kənd təsərrüfatı sistemi tətbiq edilməkdədir.

Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, aqrar sahədə ixrac potensialının artırılması məqsədilə ölkədə müasir aqroparklar və iri fermer təsərrüfatları təşkil edilir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramları çərçivəsində bölgələrdə müasir infrastruktur qurulub. "Samur-Abşeron" suvarma sisteminin yenidən qurulması, Taxtakörpü və Şəmkirçay su anbarlarının, Vəlvələçay-Taxtakörpü və Taxtakörpü-Ceyranbatan kanallarının və digər iri layihələrin reallaşdırılması əkin dövriyyəsinə yeni torpaqlar cəlb etməyə müsbət təsir göstərib. Nazirlər Kabinetinin bu ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında Prezident İlham Əliyev ölkəmizin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması sahəsində əldə edilən uğurlara toxunaraq bildirmişdir: "Bu il "Kənd təsərrüfatı ili" elan edilmişdir. Şadam ki, "Kənd təsərrüfatı ili"ndə kənd təsərrüfatımız da 6,7 faiz artıb. Ölkədə aparılan islahatlar, eyni zamanda, dövlət tərəfindən fermerlərə verilən dəstək, subsidiyalar, texnika təminatı və bütövlükdə dövlət siyasəti, bax, bu vəziyyəti yaradır. İri fermer təsərrüfatlarının yaradılması da, xüsusilə, taxılçılıq sahəsində böyük dönüşə səbəb olub."

Son illərdə fermerlərə də maliyyə dəstəyi gücləndirilib. Təkcə bu ilin ötən ayları ərzində 4400-dən çox sahibkara 166 milyon manat güzəştli kredit ayrılıb. Həmin kreditlərdən istifadə etməklə investisiya layihələrinin reallaşdırılması 10 mindən çox yeni iş yerinin açılmasına imkan yaradıb. İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən verilən vəsaitlərin əsas hissəsi də kənd təsərrüfatına yönəldilir. Həmçinin ət, süd və yağ istehsalında artıma nail olmaq ölkəyə damazlıq heyvanların gətirilməsi üçün xüsusi proqramlar həyata keçirilir. Fermer və sahibkarlar güzəştli şərtlərlə kredit, toxum, "Aqrolizinq" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən lizinqə verilən və lizinq yolu ilə satılan gübrə, texnika, damazlıq mal-qara almaq imkanlarına malikdirlər. Eyni zamanda, əkin sahəsinin becərilməsində istifadə olunan yanacaq üçün dövlət subsidiyalar verir. Bundan əlavə, 2007-ci ildən başlayaraq kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına buğda və çəltik səpininə görə yardım verilir. Məhz bu tədbirlər yerli kənd təsərrüfatını xarici istehlakçılardan qoruyur, inkişafı üçün əsaslı stimul yaradır.

Nəticədə Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının həcmi ildən-ilə artır. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, bu ilin 9 ayı ərzində payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı biktilərin (qarğıdalısız) orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 7,6 sentner artaraq 30,4 sentner təşkil edib. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 28,5 min hektar dən üçün qarğıdalı sahəsindən 168,2 min ton məhsul götürülüb.

Məhsul yığımı başlanandan oktyabr ayının 1-dək sahələrdən 822,3 min ton və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 13,4 min ton çox kartof, 1172,7 min ton (47,7 min ton çox) tərəvəz, 481,5 min ton (41,6 min ton çox) bostan məhsulları, 533,4 min ton (1000 ton çox) meyvə və giləmeyvə, 111,7 min ton (5,6 min ton çox) üzüm, 556,5 ton (152,3 ton çox) yaşıl çay yarpağı, 40,8 min ton (11,7 min ton çox) şəkər çuğunduru, 2819,6 ton (585,9 ton çox) tütün yarpağı yığılıb. Sahələrdən 14,3 min ton pambıq yığılaraq tədarük müəssisələrinə təhvil verilib, 18,8 min ton dən üçün günəbaxan toplanılıb.

Oktyabrın 1-nə olan məlumata görə, təsərrüfatlarda 2703,9 min baş qaramal və 8743,4 min baş qoyun və keçi mövcud olub. 2015-ci il yanvarın 1-i ilə müqayisədə qaramal 6,4 min baş, qoyun və keçi isə 98 min baş artıb. 2015-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 331,4 min ton, yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2 faiz çox diri çəkidə ət, 1469,5 min ton (3,8 faiz çox) süd, 1157,4 milyon ədəd yumurta, 16,5 min ton (1,6 faiz çox) yun istehsal olunub.

Ümumilikdə isə bu dövrdə bitkiçilik məhsulları istehsalının 10,4 faiz, heyvandarlıq məhsulları istehsalının 2,5 faiz artması nəticəsində kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu üzrə artım tempi əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 6,7 faiz təşkil edib.

Eyni zamanda, Azərbaycanda yaxın zamanlarda milli heyvan xəstəlikləri ilə mübarizə proqramına başlanılacaq. Xüsusilə bruselyoz xəstəliyinə qarşı proqramın hazırlıq işlərinə başlanılıb. Bundan əvvəl sözügedən proqram pilot şəklində 4 rayonda tətbiq edilsə də, gələn ilin mart ayından etibarən bütün respublika üzrə kütləvi olaraq ilk dəfə Azərbaycanda heyvanların peyvəndlənməsinə başlanılacaq.

Bu ilin Azərbaycanda "Kənd təsərrüfatı ili" elan olunması aqrar sahənin qeyri-neft sektoru içərisində ən çox inkişaf etdirilməsi vacib olan sahələrdən olduğunu bir daha sübut edir. Həmçinin Azərbaycanın fərqli iqlim şəraitinə malik olması ölkədə kənd təsərrüfatının xüsusi önəm daşımasına imkan yaradır. Nəticədə bu istiqamətdə görülən işlər qarşıdakı illərdə kənd təsərrüfatının daha da inkişaf etdirilməsinə şərait yaradacaq.

Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə vurğuladığı kimi, etibarlı ərzaq təminatı hər bir ölkənin iqtisadi sabitliyinin və sosial dayanıqlılığının başlıca şərtidir. Bu baxımdan, dövlət başçısının respublikada əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatı məqsədilə vaxtaşırı verdiyi tapşırıqlar, tövsiyələr, imzaladığı Fərman və sərəncamlar, Dövlət Proqramları bundan sonra da Azərbaycanın ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsində müstəsna əhəmiyyət kəsb edəcək və qarşıya qoyulmuş vəzifələr uğurla icra olunacaq.

Orxan Vahidoğlu,
"İki sahil"